Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі.

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 13—19 (7349) | ЧАЦВЕР, 12 ЛЮТАГА | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

НАШЫ ДАРАГІЯ, НАШЫ РОДНЫЯ БРАТЫ І СЕСТРЫ! ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ НАБЛІЖАЕЦЦА ДА БЕЛАРУСІ.

УСЕ, КАМУ ДОРАГА БАЦЬКАЎШЧЫНА, КАМУ ДОРАГА СВАБОДА, У КАГО Б'ЕЦЦА ГАРАЧАЕ СЭРЦА ПАТРЫЁТА, — УСЕ БЯРЫЦЕ У РУКІ ЗБРОЮ, ІДЗІЦЕ У ПАРТЫЗАНСКІЯ АТРАДЫ! УСЕ УЗНІМАЙЦЕСЯ НА БЯЗЛІТАСНУЮ РАСПЛАТУ З НЯМЕЦКІМІ АКУПАНТАМІ!

УЗРЫВАЙЦЕ МАСТЫ, ПСУЙЦЕ ДАРОГІ, СУВЯЗЬ, ПАДПАЛЬВАЙЦЕ СКЛАДЫ ВАРОЖАГА УЗБРАЕННЯ, ПУСКАЙЦЕ ПАД АДКОС НЯМЕЦКІЯ ЭШАЛОНЫ.

НА КОЖНЫМ КРОКУ ЗНІШЧАЙЦЕ ФАШЫСЦКІХ КРЫВАВЫХ БАНДЫТАЎ!

НА РАСПЛАТУ, НА ПОМСТУ, ТАВАРЫШЫ!

ДА ЗБРОІ, БРАТЫ БЕЛАРУСЫ!

Наша Чырвоная Армія, якой кіруе мудры воін Айчыннай вайны вялікі Сталін, наступае на ўсім фронце, вызваляючы совецкую зямлю ад нямецкіх акупантаў. Гітлераўская разбойніцкая армія адступае на Захад, усцілаючы нашу зямлю трупамі сваіх салдат і афіцэраў.

Беларускія партызаны і партызанкі! Не дадзім ворагам уцячы жывымі з нашай зямлі. Пачэсны абавязак народных мсціцеляў, усіх гарачых патрыётаў нашай Радзімы—не даць уцячы жывым ні аднаму немцу. Хутка нямецкія банды будуць бегчы ў сваю Германію праз нашу беларускую зямлю. Сустракайце ворагаў куляй, гранатай, холадам, голадам, тапарамі, віламі; бязлітасна помсціце за пакуты нашага народа.

Бязлітасна помсціце нямецкім бандам за спаленыя і зруйнаваныя нашы гарады і вёскі, за забітых і замучаных нашых бацькоў, матак, жонак, дзяцей, сёстраў і братоў, за кроў, пралітую совецкім народам. За кожную кроплю крыві, пралітую нашымі людзьмі,—няхай вораг плоціць рэкамі сваёй бруднай крыві!

Кроў за кроў, смерць за смерць!

Гэтыя слова няхай заўсёды клічуць вас да жорсткай расплаты з нямецкімі акупантамі.

Над нашай зямлёй чуюцца стогны і енкі пакутуючых совецкіх людзей. Нямецкія акупанты аграбілі насельніцтва, забралі ў яго ўсё да ніткі. Гэтага мы ніколі не забудзем і не даруем. Толькі сваёй смерцю адплоцяць за ўсё гэта гітлераўскія бандыты.

Крывавы Гітлер адабраў у свабодалюбівага беларускага народа яго дзяржаўнасць, атрыманую з рук вялікай партыі Леніна—Сталіна, знішчае нацыянальную беларускую культуру. Нямецкія акупанты хочуць зрабіць наш народ сваім рабом. Не бываць гэтаму ніколі. Беларускі народ ніколі не схіляў галавы і не схіліць. У гэтыя цяжкія часы барацьбы ён яшчэ больш згуртаваўся для расплаты з фашысцкімі захопнікамі.

Наша слаўная беларуская моладзь! Узнімайся на рашучую барацьбу з нямецкімі акупантамі. Няхай цябе натхняюць на мужныя подзвігі вобразы совецкіх патрыётаў юнага героя-партызана Александра Чэкаліна, бясстрашнай беларускай дзяўчыны Жэні Палтаўскай.

Чырвоная Армія вядзе зараз баі з нямецкімі акупантамі на Смаленшчыне. Блізак час вызвалення нашай роднай Беларусі. Блізак час жорсткай расплаты. Смерць крывавым гітлераўскім бандам!

Усе, хто можа насіць зброю — ад старога да малога—уступайце ў партызанскія атрады, бязлітасна помсціце нямецкім акупантам!

Смерць нямецкім акупантам!

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

(З ПАВЕДАМЛЕННЯЎ ЗА 6 ДЗЕН).

З 5 па 11 лютага нашы войскі вялі ўпорныя наступальныя баі з нямецка-фашысцкімі войскамі. Вораг нясе велізарныя страты ў тэхніцы і асабліва ў жывой сіле. Нашы часці зноў прасунуліся наперад, вызвалілі рад насялёных пунктаў.

З 4 па 10 лютага знішчан 131 нямецкі самалёт. Нашы страты — 38 самалётаў.

Пад Масквой збіта 16 нямецкіх самалётаў.

***

НАША ЧАСЦЬ РАЗГРАМІЛА ТРЫ ВАРОЖЫЯ ПАЛКІ

За апошнія дні баёў гвардзейская часць камандзіра Бязверхава (Заходні фронт) разграміла тры палкі варожай пяхоты і захапіла 15 нямецкіх танкаў, 460 аўтамашын, 5 браневікоў, 15 транспарцёраў, 20 гармат, 50 кулямётаў, 30 мінамётаў, 200 аўтаматаў, 500 вінтовак, 7 радыёстанцый, 350 тысяч вінтовачных патронаў і абоз з вялікай колькасцю медыкаментаў.

ТРАФЕІ ПАРТЫЗАН

За кароткі час баявых дзеянняў партызанскі атрад пад камандаваннем тав. М. (Арлоўская вобласць) перабіў 149 нямецкіх салдат і афіцэраў, знішчыў 5 аўтамашын і 3 цыстэрны з бензінам, узарваў 19 мастоў.

Захоплена ў ворага 31 вінтоўка, 2 кулямёты, 16 тысяч патронаў, 1 мінамёт, 4 аўтаматы, 2 радыёпрыёмнікі, 13 павозак і іншае ваеннае снаражэнне.

СОВЕЦКІЯ ЛЕТЧЫКІ ЗНІШЧАЮЦЬ УЗБРАЕННЕ ВОРАГА.

На працягу 5 лютага часцямі нашай авіяцыі знішчана, або пашкоджана 13 нямецкіх танкаў, 200 аўтамашын з войскамі і грузамі, 180 павозак з боепрыпасамі, 35 гармат з прыслугай, 7 аўтацыстэрн з гаручым, 6 зенітна-кулямётных установак, разбурана 36 чыгуначных вагонаў, рассеяна і часткова знішчана 4 батальёны пяхоты праціўніка.

АДЧАЙ І АБУРЭННЕ НЯМЕЦКІХ САЛДАТ

Палонны салдат 3 роты 245 палка 88 нямецкай пяхотнай дывізіі Эміль Шмідт расказаў:

«Нашу дывізію перакінулі з Францыі ў другой палове снежня. Салдаты былі вельмі нездаволены. Два салдаты адкрыта выказалі сваё абурэнне і заявілі, што не хочуць ехаць у Расію. Іх тут-жа арыштавалі. За пяць дзён да ад'езду з Францыі два салдаты дэзертыравалі. Гаварылі, што аднаго з іх злавілі. Услед за гэтым нам зачыталі загад аб тым, што за дэзертырства будуць караць расстрэлам.

У Расіі мы трапілі ў вельмі цяжкае становішча. Многія захварэлі. Я таксама захварэў, але камандзір сказаў, што ён нікога не можа адпусціць у лазарэт і ўсім патрэбна трымацца.

14 студзеня адбыўся наступны выпадак: салдат 2-га ўзвода 3 роты заявіў камандзіру роты: «Я больш не магу вытрымаць такога жыцця. Я бацька шасці дзяцей, але мне ўжо ўсё абрыдла і цяпер я да ўсяго абыякавы». Ён лёг на снег і прасіў камандзіра прыстрэліць яго. Нарэшце яго прымусілі ўстаць і пайсці далей. А потым гэтага салдата знайшлі забітым у хаце.

У апошнія дні сам камандзір роты старшы лейтэнант Родбауэр таксама вельмі нерваваўся. Ён хадзіў па хатах збіраць салдат і гаварыў: «Я нічога не магу зрабіць з ротай, у мяне 55 забітых, 25 раненых, некалькі цяжка абмарожаных, а адправіць іх не магу. Што мне цяпер рабіць?»

Вастрыце і куйце зброю

Максім ТАНК

Вастрыце і куйце зброю,
Браты мае і сябры!
Радзіма крывёй заліта,
Радзіма ў агні гарыць.
Фашысцкія танкі топчуць
Прадзедаў курганы,
Над шыбеніцамі кружаць
Хмарамі груганы,
Ад стогну, як навальніцай,
Гнуцца лясы-бары.
Вастрыце і куйце зброю,
Браты мае і сябры!
Прабіла гадзіна помсты.
Адважна ідзіце ў бой!
Навекі няхай пакрыюцца
Славаю баявой:
Клінкі, што ворагаў косяць,
Агонь, што іх сляпіць,
Бураны, што замятаюць
Праклятыя чарапы.
І песні пра мужных сэрцам,
І песні, у якіх
Чуваць, як звіняць бураны
І полымя, і клінкі.
Вядзіце, шляхі, на захад!
Ужо блізак радзімы край.
Сінее ўдалі бор цёмны.
Радзіма, нас сустракай!
Ужо хутка з тваіх маршчынаў,
З шырокіх тваіх палёў
Вясення воды змыюць
Варожую, злую кроў.
І рунь маладая ўстане,
І будзе гарэць зара.
Вядзіце, шляхі, на захад,
Вядзіце ў радзімы край!

ІДЗЕМ У БОЙ ЗА БЕЛАРУСЬ!

З кожным крокам наперад усё большы ўздым і натхненне авалодваюць сэрцамі нашых байцоў. Нястрымныя іх наступальныя парыў. Яны ідуць вызваляць Совецкую Беларусь, якая стогне пад ярмом нямецкіх акупантаў.

У раёне адной вёскі наш лыжны атрад нечакана атакаваў батальён ворага. У кароткай схватцы было знішчана звыш 900 немцаў. Атрад захапіў 100 падвод з боепрыпасамі і снаражэннем, палонных.

Наступаючы далей, атрад наткнуўся на другі варожы батальён. Разгарэўся сустрэчны бой. 180 трупаў пакінулі немцы на полі бою. Рэшткі разгромленага батальёна былі рассеяны. Байцы ідуць наперад, ахопленыя імкненнем хутчэй ачысціць Беларусь ад фашысцкай погані. Жорсткія баі разгортваюцца ў насялёных пунктах, сёлах і гарадах. Нягледзячы ні на якія перашкоды, совецкія воіны рвуцца наперад.

Часць камандзіра Купрыянава, прарываючыся да цэнтра горада Н., знішчыла тры магутныя нямецкія ДЗОТ'ы, узарвала казарму, у якой знаходзілася да 200 варожых салдат. Усе яны пахаваны пад абломкамі будынка. Кулямётчык Авер'ян, які толькі ў адным баю знішчыў звыш 30 фашыстаў, гаворыць:

— Ідзём у бой за Беларусь! Няма той сілы, што нас магла-б спыніць. Мы зламаем усе перашкоды на сваім шляху. Гэта наша баявая клятва.

На чырвонаармейца Караваева, які прабіраўся вуліцай аднаго сяла, накінулася пяць немцаў. Храбры баец не разгубіўся. Ён прыстрэліў двух фашыстаў, а трох астатніх знішчыў гранатай. Пасля бою Караваеў сказаў:

— Шкада, што іх было толькі пяць. У мяне-ж яшчэ і штык ёсць. Не прышлося яго пусціць у ход! Будзем біць немцаў без ліку і без літасці. А калі будзе патрэбна, то і жыцця свайго не пашкадуем, каб вызваліць Беларусь, вярнуць яе ў родную сям'ю народаў.

Байцы спяшаюцца. Яны ведаюць, што іх, як дарагіх збавіцеляў, чакаюць у кожнай вёсцы, у кожным горадзе Беларусі, расцярзанай немцамі, але цвёрда верučай у сваё блізкае і канчатковае вызваленне.

НЯМЕЦКІЯ САЛДАТЫ АДМАЎЛЯЮЦЦА ЕХАЦЬ НА ФРОНТ

Салдаты асобага нямецкага батальёна, які размешчаны ў польскім горадзе Седлец, атрымаўшы загад аб адпраўцы на совецка-германскі фронт, адмовіліся пакінуць казармы і арыштавалі сваіх афіцэраў.

Казарма была асаджана атрадам штурмавікоў. Кожны пяты салдат быў расстраляны на месцы. Астатнія кінуты ў турму.

ТОЛЬКІ ЗМАГАЦЦА, ТОЛЬКІ ПЕРАМАГАЦЬ!

***

(З прамовы таварыша Шверніка на масавым мітынгу ў Лондане)

***

Нядаўна ў Лондане адбыўся масавы мітынг, на якім выступіў з прамовай кіраўнік совецкай прафсаюзнай дэлегацыі тав. Швернік. У сваёй прамове тав. Швернік заявіў:

— Таварышы! Перадаю вам гарачае брацкае прывітанне ад рабочых, работніц, служачых і інтэлігенцыі Совецкага Саюза. **(Апладысменты).**

Амаль чатыры тыдні дэлегацыя совецкіх прафсаюзаў знаходзіцца ў Англіі. Дзякуючы гасціннаму прыёму Генсовета трэд-юніонаў, клопатам і ўвазе з боку яго кіраўнікоў, дэлегацыя совецкіх прафсаюзаў мела магчымасць прыняць актыўны ўдзел у рабоце 11 прафсаюзных канферэнцый у радзе гарадоў Вялікабрытаніі, наведаць і аглядзець каля 60 фабрык і заводаў, суднабудаўнічых верфій і шахт, і правесці на іх каля 40 мітынгаў.

Дэлегацыя ўсюды сустракала сардэчны прыём з боку рабочых і работніц, уважлівыя адносіны з боку адміністрацыі прадпрыемстваў.

Сустрэчы совецкай прафсаюзнай дэлегацыі з рабочымі, работніцамі і кіруючымі асобамі прафсаюзных арганізацый з'явіліся ярчэйшай дэманстрацыяй дружбы паміж рабочым класам Вялікабрытаніі і Совецкага Саюза, паміж брытанскімі і совецкімі прафсаюзамі. **(Апладысменты).**

Вераломна, па-разбойніцку напаўшы на нашу міралюбівую краіну 22 чэрвеня 1941 года, Гітлер выхваляўся перад усім светам, што вайна будзе закончана ў якіх небудзь два месяцы, што нямецкая армія прамаршыруе да Урала, і, такім чынам, Совецкі Саюз будзе разгромлен, а яго народы будуць часткова знішчаны, часткова ператвораны ў рабоў нямецкіх баронаў і памешчыкаў.

Раптоўнасць нападу заўсёды дае перавагу ворагу і перш за ўсё ініцыятыву. Але совецкі народ не пахіснуўся, не разгубіўся **(бурныя апладысменты).** Яго не спалохала сіла ворага, шматмільённая армія з тысячамі танкаў, самалётаў і іншым узбраеннем.

З першага-ж дня вайны, якая была названа вялікай Айчыннай вайной, совецкі народ яшчэ цясней згуртаваў свае рады вакол совецкага ўрада, вакол свайго правадыра таварыша Сталіна **(бурныя, працяглыя апладысменты)** для барацьбы да поўнага разгрому і знішчэння ненавіснага ворага, для барацьбы за чэсць, свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы. **(Апладысменты).** Совецкі народ цвяроза ацэньваў усю цяжкасць прадстаячай барацьбы, ён ведаў, што вораг моцны і каварны, што барацьба патрэбуе велізарных афяр і выпрабаванняў.

Што павінен рабіць совецкі народ, кожны сумленны грамадзянін нашай краіны, якія стаяць перад ім задачы — было сказана ў гістарычным звароце таварыша Сталіна 3 ліпеня 1941 года. Вуснамі таварыша Сталіна перад усім светам было заяўлена, якая склалася абстаноўка, якія задачы арміі і флота, якія задачы ўсяго народа. Гэтыя задачы былі сфармуліраваны коратка: усе совецкія людзі павінны перабудаваць сваю работу на ваенны лад, падпарадкаваць ўсё патрэбам фронта, для барацьбы і перамогі над ворагам. Так стварылася ў нашай краіне неразрыўная сувязь паміж тылам і фронтам, тыл і фронт сталі адзіны. **(Апладысменты).**

У працэсе барацьбы з нямецка-фашысцкімі захопнікамі сувязь паміж фронтам і тылам цэментыравалася з кожным днём усё мацней і мацней і сёння наша краіна ёсць адзіны баявы лагер, гатовы толькі змагацца і толькі перамагаць. **(Апладысменты).**

Такім чынам, гітлераўская Германія з яе планамі маланкавага разгрому наткнулася на несакрушальную магутнасць адзінства і згуртаванасці народаў Совецкага Саюза. Гітлераўская Германія, як і камандаванне нямецкай арміі, хварэючы ганарлівасцю непераможнасці сваёй арміі, упершыню сутыкнулася ў Совецкім Саюзе з такой арміяй, храбрасць і гераізм якой бяспрыкладны. **(Апладысменты).** І сапраўды, дзе, у якой краіне гітлераўскія бандыты сустракалі такую нянавісць да сябе, гатоўнасць змагацца да апошняй кроплі крыві не адзінак-герояў, а арміі ў цэлым, мільённай арміі рабочых і сялян.

Тав. Швернік расказвае аб масавым гераізме байцоў, камандзіраў і палітработнікаў доблеснай Чырвонай Арміі, якімі кіруе і натхняе на гераічныя подвігі наш вялікі правадыр, мудры палкаводзец таварыш Сталін.

Тав. Швернік расказвае аб вядомым подвігу пад Масквой 28 слаўных гвардзейцаў з дывізіі імя генерала Панфілава. 28 мужных патрыётаў Радзімы ўступілі ў няроўны бой з 50 нямецкімі танкамі. Усе гэтыя героі загінулі смерцю храбрых, але не прапусцілі ворага.

Або вось яшчэ прыклад гераізма і бясстрашша, пагарды да смерці і гатоўнасці памерці за Радзіму. Справа была таксама ў слаўныя дні абароны Масквы. Ішоў самы жорсткі бой. Падраздзяленне Чырвонай Арміі прасоўвалася ўперад з цяжкасцю з-за моцнага варожага агня з фланга. Гэта пагражала зрывам наступлення нашых войск на адным з участкаў. І вось радавы баец Сасноўскі, правільна ацаніўшы абстаноўку боя, падпоўз да варожага ДЗОТ'а, сваім целам прыціснуў кулямёт да зямлі закрыў амбразуру. Кулямётная чарга пранізала грудзі байца. Але крывёю патрыёта і храбраца захлябнуўся фашысцкі кулямёт. Пасля таго быў закончан захоп варожага рубяжа.

І, нарэшце, прывяду апошні прыклад. На адным з участкаў Заходняга фронта цяжкі танк лейтэнанта Гудза спяшаўся на падтрымку атакі пяхоты. На шляху магутны совецкі танк сустрэўся з 18 танкамі фашысгаў. Заклік лейтэнанта «прыняць бой» знайшоў дружны водгук усяго экіпажа. Завязаўся гарачы бой аднаго совецкага танка з 18 фашысцкімі. Адзін супроць 18. Совецкі танк метадычна выводзіў са строю адзін танк за другім. Хутка на полі бою ўжо налічвалася 10 спаленых і падбітых нямецкіх машын **(апладысменты).** 8 выратаваліся бегствам. Закончыўшы з танкамі, гераічны экіпаж накіраваўся да пярэдняга краю варожай абароны, дзе раздушыў 4 батарэі супроцьтанкавых гармат. Тым часам нашы слаўныя пехацінцы насядалі на ворага, які не вытрымаў націску і ўцёк. Танк гнаў адступаючага ворага, душыў яго гусяніцамі і расстрэльваў з кулямётаў. На полі бою асталося да 400 гітлераўскіх бандытаў, якія ніколі не ўбачаць не толькі Масквы, але і Берліна. **(Смех, апладысменты).** Не гледзячы на атрыманыя ў баю танкам 29 умяцін, гераічны экіпаж машыны аставаўся да канца бою, бліскуча падтрымоўваючы пяхоту.

Я не магу не сказаць хоць-бы некалькі слоў аб нашых гераічных лётчыках. Гэтыя бясстрашныя сокалы авеялі сябе неўміручай славай. Пад адной толькі Масквой яны знішчылі тысячы фашысцкіх піратаў. Пры чым, гэта быў цвет гітлераўскай авіяцыі. Рэдка калі сярод знішчанага экіпажа не было ўзнагароджаных жалезнымі крыжамі, і нават не адным, а некалькімі. Гэта былі ўзнагароды Гітлера за бамбёжку Лондана, за разбураныя кварталы ў Ліверпулі, гэта былі ўзнагароды за тысячы забітых грамадзян Англіі, за слёзы і кроў старыкоў, жанчын і дзяцей.

За нашу Радзіму, за разбураныя нашы гарады і сёлы, за Лондан, Бірмінгам, Ковентры і другія гарады Англіі, нашы слаўныя бясстрашныя лётчыкі ўжо адкрылі рахунак расплаты, гэту расплату з ненавісным ворагам совецкі народ давядзе да канца. **(Бурныя апладысменты).**

Гэтыя подвігі Чырвонай Арміі адбыліся і адбываюцца не толькі пад Масквой. Яны адбываюцца і на далёкай Поўначы, на Мурманскім фронце, і пад нашым слаўным і родным Ленінградам, і ў стэпах Украіны, і на берагах Чорнага мора. Гэтыя подвігі адбываліся тады, калі наша Чырвоная Армія павінна была адступаць, а, адступаючы, знясільваць ворага, які за шэсць месяцаў вайны недалічыўся больш 6 мільёнаў чалавек. Гэтыя подвігі праяўляе наша армія і зараз, калі яна ўжо другі месяц лупіць нямецка-фашысцкіх бандытаў у хвост і ў грыву, вызваляючы паселішча за паселішчам, горад за горадам ад фашысцкіх акупантаў. **(Апладысменты).**

Дзе-ж крыніца сілы нашай арміі, якая развеяла ў прах міф аб непераможнасці нямецка-фашысцкай арміі, якая вытрымала шэсць месяцаў велізарнага націску ворага і, нарэшце, перайшла ў контрнаступленне па ўсім фронце? Гэтай крыніцай з'яўляецца моцны совецкі тыл. Без моцнага тылу не можна быць моцнай арміі, не можа быць перамогі. Як я гаварыў ўжо вышэй, фронт і тыл у нашай краіне адзіны. Тыл і фронт, народ і армія жывуць адзінай мэтай — разграміць і знішчыць ворага **(Апладысменты).**

На подвігі байцоў на фронце тыл адказвае мужнай барацьбой, гераічнымі подвігамі, самаадданай працай на фабрыках і заводах. Усё для фронта, усё для перамогі над ворагам — вось свяшчэнны дэвіз совецкіх людзей у тылу. **(Апладысменты).** І гэта не словы, а справы совецкіх людзей.

Ворагу не дае супакою, разбурае яго камунікацыі, сувязь, падпальвае яго склады і аэрадромы совецкі народ там, дзе вораг часова гаспадарыць. Партызаны- — колькі перапалоху і нянавісці выклікае гэта слова ў ворага. Партызаны — гэта грозная сіла, якая не дае нямецкім бандытам супакою ні ўдзень, ні ўночы, ні паблізу ад фронта, ні ў глыбокім тылу ў ворага. Партызаны — гэта, вядома, групы адважных людзей. Але гэтыя людзі карыстаюцца, таксама як і Чырвоная Армія, любоўю і падтрымкай народа.

Іменна з гэтай прычыны нямецкая ваеншчына і не можа задушыць партызанскага руху, бо немагчыма задушыць народ, падтрымкай і любоўю якога акружаны партызаны. **(Апладысменты).**

Дзе-ж крыніца гэтага бяспрыкладнага гераізма совецкіх людзей, мужчын, жанчын, старыкоў і дзяцей, байцоў Чырвонай Арміі і партызанскіх атрадаў? Крыніца гераізма совецкага народа заключаецца ў свядомасці таго, што ён змагаецца за правую справу, за чэсць, свабоду і незалежнасць сваёй Радзімы, у бязмежнай любві да яе, да совецкага ладу, да свайго правадыра таварыша Сталіна. **(Бурныя, працяглыя апладысменты).**

За месяц з лішнім наступлення Чырвонай Арміі, ворагу нанесены сур'ёзныя ўдары. Вы ведаеце з друку і радыёперадач аб вызваленні раду буйнейшых гарадоў, раду важнейшых стратэгічных пунктаў, вы ведаеце таксама аб тых велізарных стратах, якія нясе нямецка-фашысцкая армія.

Няхай гітлераўскія дурачкі пацяшаюць сябе і абдурваюць народ тым, што гэта «планамерны» або «мэтазгодны» адыход нямецкіх войск ні то на зімнія пазіцыі, ні то на зімнія кватэры. Зразумела, ніякай планамернасці няма ў гэтым адступленні. Ёсць планамернае наступленне Чырвонай Арміі. **(Апладысменты).**

Што да зімніх кватэр, то немцы, як бачна, рашылі выгадней праменяць маскоўскія, растоўскія, калінінскія і іншыя кватэры на снегавыя логавішчы ў канавах і траншэях, дзе яны забітыя і замёрзлыя тысячамі валяюцца па шляху свайго планамернага адступлення **(смех).**

Аднак у нас яшчэ няма ніякіх падстаў заспакойвацца і захапляцца дасягнутымі поспехамі. Ворагу нанесены цяжкія ўдары, але вораг яшчэ не знішчан. У ворага яшчэ ёсць сілы. Нямецка-фашысцкія захопнікі спрабуюць і будуць спрабаваць сабраць рэшткі сваіх сіл, каб арганізаваць новае наступленне. Спатрэбіцца яшчэ многа намаганняў і многа афяр для разгрому ворага, для яго поўнага знішчэння. Таму совецкі народ далёкі нават ад думкі якой-бы там ні было дэмабілізацыі. Наадварот, совецкі народ будзе удвайваць свае сілы для барацьбы з ворагам, для яго поўнага разгрому і знішчэння.

Тав. Швернік дае добрую ацэнку работы прамысловасці Вялікабрытаніі і гаворыць аб задачах рабочага класа і прафсаюзаў Англіі па павялічэнню вырабу ўсіх відаў узбраення для канчатковага разгрому і знішчэння ворага.

Што-ж да совецкіх рабочых і работніц, усяго совецкага народа, то яны білі, б'юць і будуць біць нямецкіх акупантаў да таго часу, пакуль гітлерызм не будзе знішчан. **(Працяглыя апладысменты).** Мы глядзім цяжкасцям барацьбы проста ў вочы. Мы не баімся цяжкасцей, не дрогнем перад імі, як не спалохаліся іх і не дрогнулі перад імі з першых-жа дзён барацьбы з гітлераўскай Германіяй. **(Апладысменты).** Мы ведаем, што змагаемся за справядлівую справу, за чэсць, за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы. **(Апладысменты).** Мы ведаем, што ў гэтай свяшчэннай барацьбе супроць гітлерызма мы не адзінокі. З намі ўсе свабодалюбівыя народы, якія стогнуць пад ігам гітлераўскай тыраніі і якія змагаюцца за сваё вызваленне, за ўстанаўленне сваёй свабоды і незалежнасці. Мы глыбока упэўнены ў тым, што вораг будзе разгромлен, што мы пераможам. **(Апладысменты).** Няхай жыве дружба рабочага класа Вялікабрытаніі і Совецкага Саюза. **(Працяглыя апладысменты).** Вышэй сцяг барацьбы супроць агульнага ворага чалавецтва — гітлерызма! Будзем з дня у дзень узнімаць прадукцыйнасць працы і даваць арміі Вялікабрытаніі і Чырвонай Арміі Совецкага Саюза ўсё больш і больш танкаў, самалётаў, гармат, мінамётаў і іншага ўзбраення. **(Бурныя апладысменты).** Няхай жыве наша вялікая перамога над гітлераўскай Германіяй! **(Бурныя, працяглыя апладысменты).**

СЛАВА ПАРТЫЗАНСКАЙ МУЖНАСЦІ!

Будзьце такімі!

Слаўныя сыны беларускай зямлі! Мужныя мсціцелі за народную крыўду і пакуты! Слухайце наш кліч, слухайце кліч Радзімы. Настаў час усенароднай расплаты з крывавым Гітлерам, з нямецкімі акупантамі, якія апаганілі нашу зямлю, зняславілі наша жыццё.

Усе як адзін — і стары і малы, і мужчыны і жанчыны — узнімайцеся на вялікую расплату з агіднымі чужынцамі. Усе дапамагайце Чырвонай Арміі, якая неўзабаве ўвойдзе ў Беларусь. Граміце, знішчайце нямецкіх акупантаў. Не давайце ні аднаму з іх жывому ўцячы з нашай зямлі!

Партызаны Беларусі! Біце і знішчайце подлых фашысцкіх сабак,— як б'юць і знішчаюць іх слаўныя сыны рускага народа, як білі іх партызаны падмаскоўя, слава аб якіх сёння грыміць па ўсяму Савецкаму Саюзу.

Моладзь Беларусі, нашы маладыя браты і сёстры! Да вас, узгадаваных савецкай уладай, вырасшых пад яркім сонцам Сталінскай Канстытуцыі, са словамі закліку звяртаецца ваша маці-радзіма:

— Будзьце такімі патрыётамі сваёй зямлі, як юны партызан, 16-гадовы Александр Чэкалін, якому савецкі ўрад прысвоіў званне Героя Савецкага Саюза!

— Чытайце аб яго жыцці, аб яго геройстве. Расказвайце ўсім сваім сябрам аб яго бяссмертных подвігах, аб яго доблесці!

— Нясіце ў народ, па ўсёй беларускай зямлі кліч роднага Сталіна— знішчым нямецкіх акупантаў усіх да аднаго!

ПАТРЫЁТ

Міхаіла Сямёнава выклікалі да нямецкага афіцэра.

— Павядзеш наш атрад у Гнілішчы, інакш расстраляем.

Вочы старога ўспыхнулі агеньком. Быць праваднiком карнага атрада? Лепш смерць. Раптам старому прышла смелая думка.

— Я згодзен.

Пад вечар атрад нямецкіх салдат вышаў з вёскі на лясную дарогу. Мароз мацнеў, і немцы ў сваіх халодных ботах і летніх шынелях на першым-жа кіламетры адубелі з холаду.

За палянкай сышлі на ледзь прыкметную сцяжынку. Ісці было цяжка. Хутка атрад зрабіў кароткі прывал. Траскучы мароз не даваў адпачыць. Салдаты цёрлі рукі і вушы, скакалі і бегалі на месцы. Але адагрэцца не маглі. Рускі мароз не даваў ім жыцця.

Пасля прывала пайшлі бураломам.

— А дзе-ж дарога? — спытаўся афіцэр.

— Мусіць снегам замяло.

Калона расцягнулася доўгім ланцугом. Многія пачалі адставаць. Рукі і твары салдат паліў мароз. Афіцэр спытаўся ў праваднiка, ці не заблудзіўся ён. Сямёнаў усміхнуўся:

— Я ўсё жыццё пражыў у гэтым краі.

На світанні выведзеныя з цярпення немцы ў шаленстве накінуліся на праваднiка.

— Куды ты завёў нас? — крычалі яны.

Сямёнаў спакойна і насмешліва адказаў:

— А вы думалі, гады, што рускі чалавек будзе вам дапамагаць!

Народны герой Александр Чэкалін

Перад намі кароткае жыццё рускага юнака, 16-гадовага Александра Чэкаліна з вёскі Піскавацкае, Чэрапецкага раёна, Тульскай вобласці. Ён увайшоў у жыццё, здабытае барацьбой і працай старэйшага пакалення. Ён нарадзіўся ў савецкі час. Ён не ведаў іншых умоў, акрамя тых, якія стварыла для яго савецкая ўлада. Александр Чэкалін рос у калгаснай вёсцы. Ён вучыўся ў школе і перайшоў ужо ў 9 клас. Ён быў камсамольцам, і імкненне стаць перадавым чалавекам, прынесці найбольшую карысць Радзіме напаўняла яго юнацкія мары. Такім застала вайна Шуру Чэкаліна, вучня Ліхвінскай школы.

Вораг наблiжаўся да родных мясцін. Шура ўступіў у знішчальны батальён, рыхтуючыся да сустрэчы з акупантамі. Батальён прыняў бой з нямецкімі часцямі. Немцы прараваліся наперад, і Чэкалін астаўся адрэзаным, у тылу ў ворага. Тут пачалося новае жыццё савецкага юнака.

Ён адзін дабраўся да лесу і знайшоў партызанскі атрад тав. Тецерчава. Ён прышоў у атрад, як доблесны баец. Ён прынёс з сабой здабытую ў баю зброю. Разам з атрадам ён пайшоў па тылах—знішчаць нямецкіх захопнікаў. У першыя часы атрад меў патрэбу ва ўзбраенні і боепрыпасах. Шура Чэкалін узяўся здабыць іх. Пранікнуўшы ў размяшчэнне нямецкіх войск, ён здабыў і прынёс партызанам шэсць вінтовак, 10 гранат, паўтысячы патронаў. Шмат разоў камандзір атрада пасылаў Чэкаліна ў разведку, і той прыносіў неабходныя каштоўныя звесткі. Аднойчы ён паведаміў, што ідзе аўтакалона немцаў. Ён заўважыў, што частка варожых машын несправна, буксуе. У атрадзе рашылі разбіць калону. Чэкалін удзельнічаў у гэтым баю, дзе партызаны закідалі машыны гранатамі, знішчылі дзесяткі гітлераўцаў.

Не раз малады патрыёт трапляў у небяспеку, нечакана натыкаючыся на нямецкія патрулі, якія шнырылі па вёсках, аднак заўсёды знаходзіў выхад з небяспекі. Аднойчы ў час сну ў вёсцы ён быў выдан здраднікам. Немцы арыштавалі юнага партызана і пасадзілі пад варту. Але Чэкалін і тут сумеў уцячы і вярнуцца ў свой атрад.

У лістападзе Чэкалін захварэў. Камісар атрада загадаў яму пайсці ў вёску і паляжаць там, пакуль папраўіцца. Але ў вёсцы ён даведаўся, што немцы напалі на яго след. Уначы, хворы, ён пайшоў у вёску Піскавацкае, дзе мог схавацца ў сваіх родных. Уначы фашысты акружылі дом. Чэкалін выбег на двор: 12 немцаў ішлі на яго. Можна было толькі здацца, або загінуць. Чэкалін рашыў загінуць, але разам з фашыстамі. Выхапіўшы гранату, ён кінуў яе пад ногі гітлераўцам. На няшчасце, граната не ўзарвалася. Немцы схапілі героя і павялі ў свой штаб у горад Ліхвін. Тут гітлераўскія каты дапытвалі юнака, выдумваючы самыя страшныя здзекі; але нічога не маглі з ім зрабіць. Чэкалін маўчаў. Ён нічога не сказаў пра атрад, пра свайго камандзіра, пра камісара, не выдаў сваіх таварышаў. У лютай злосці, бяссільныя дабіцца слова ў сваёй афяры, немцы рашылі павесіць Чэкаліна.

6 лістапада, калі Савецкая краіна рыхтавалася сустрэць свае Кастрычніцкае свята, на плошчы горада Ліхвін немцы на вачах насельніцтва вешалі Шуру Чэкаліна, байца за Радзіму. Ён падышоў да шыбеніцы цвёрда і мужна. У змрочнай цішы над плошчай пачуўся яго гучны голас:

— Усіх нас не перавешаеце, паразіты! Нас яшчэ вельмі многа. Перамога будзе нашай.

І ён заспяваў «Інтэрнацыянал».

Вяроўка сціснула горла героя і разам са словамі гімна абарвала яго жыццё.

Вось аповесць пра звычайнага савецкага малодога чалавека Александра Чэкаліна, юнага героя барацьбы за Радзіму, за родную савецкую ўладу.

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, РОДНЫЯ МЯСЦІНЫ!

Партызаны вызваленай вёскі вяртаюцца дадому.

Іх узнагародзілі за адвагу

Калі немцы наблізіліся да Чэрапецкага раёна, Тульскай вобласці, сотні людзей пайшлі ў партызанскія атрады.

Камандзірам аднаго з партызанскіх атрадаў быў Дзмітрый Цімафеевіч Тецерчаў, цяпер узнагароджаны ордэнам Леніна. Яго атрад дзейнічаў у Чэрапецкім, Бялёўскім і Казельскім раёнах да часу выгнання захопнікаў. Мэтадычна разбураў атрад чыгуначную магістраль Ліхвін—Казельск—Сухінічы, меўшую вялікае значэнне для працьўніка. Партызаны зрывалі падвоз к фронту боепрыпасаў, узбраення, харчавання і жывой сілы ворага.

Партызаны пусцілі пад адкос нямецкі эшалон з ваенным маёмасцю і харчаваннем. Вывелі са строю пяць паравозаў. Пры адступленні немцаў камандзір атрада тав. Тецерчаў арганізаваў узрыў чыгуначнага палатна ля станцыі Мыжбор. У выніку немцы пакінулі на станцыях Ліхвін і Мыжбор 350 вагонаў з узбраеннем, машынамі, боепрыпасамі і харчаваннем і тры паравозы. У захопленых партызанамі эшалонах знаходзілася 130 спраўных грузавых аўтамашын, 70 матацыклаў, больш 100 веласіпедаў, шмат аўтаматычнай зброі, мін, патронаў, дзве цыстэрны са спіртам, некалькі вагонаў з мясам, кансервамі, віном і іншымі прадуктамі.

Тецерчаў асабіста ўдзельнічаў ва ўсіх баявых аперацыях, якія праводзіў атрад. Сваёй адвагай ён натхняў байцоў. Смелы камандзір карыстаўся выключным аўтарытэтам і наганяў страх на нямецкіх захопнікаў. Шмат разоў фашысты «прачэсвалі» лясы, рабілі аблавы, але не маглі напасці на след атрада. Пасля такіх аблаў Тецерчаў з групай партызан з'яўляўся ў адну з вёсак, заходзіў да старасты і пад пагрозай расстрэлу прымушаў здрадніка везці ў пэўнае месца харчаванне для атрада.

Тецерчаў сам хадзіў у разведку. Разам з ім хадзіў і камісар атрада Павел Сяргеевіч Макееў. Абодвы яны праяўлялі выключную мужнасць і адвагу. Макееў некалькі разоў пранікаў у размяшчэнне нямецкіх войск.

Высачыўшы пасадку нямецкага пікіруючага бамбардыроўшчыка, Макееў з групай партызан, выбраў зручны момант, калі лётчыкі пайшлі ў вёску, і ўзарваў фашысцкі самалёт.

Баявы камісар тав. Макееў узнагароджан ордэнам Леніна.

Ордэнам Леніна ўзнагароджан тав. Асіпенка. Добра ведаючы падрыўную справу, ён падрыхтоўваў і практычна праводзіў усе падрыўныя аперацыі, якія арганізоўваў партызанскі атрад.

З вялікай цеплынёй расказваюць партызаны аб настаўніцы А. Музалеўскай, якая аказвала ім вялікую дапамогу. Яна хавала ў сябе партызан, здабывала ім харчаванне, лячыла іх. Тав. Музалеўская ўзнагароджана ордэнам «Знак Пачота». Сярод узнагароджаных Н. Міцькін — партызан грамадзянскай вайны. Яму ўжо 47 год. Не гледзячы на гэта, ён удзельнічаў ва ўсіх баявых аперацыях атрада. Разам з ім ўзнагароджан ордэнам 12-гадовы школьнік Шура Грачоў.

Сапраўды — і стары і малы — узняліся на барацьбу з заклятым ворагам, каб адпомсціць за гора і пакуты свайго народа.

НЕ ЎЦЯЧЫ ЧУЖЫНЦАМ АД НАРОДНАЙ ПОМСТЫ!

Гэтыя гітлераўскія ваякі не паспелі ўцячы з вёскі Раждзественскае, калі чырвонаармейцы вызвалілі яе ад нямецкіх акупантаў. Вясковыя жанчыны знайшлі гітлераўцаў і прывялі іх у штаб нашай часці.

У вызваленых раёнах Смаленшчыны

Гарачыя дні творчай працы і аднаўлення перажываюць гарады і вёскі Смаленскай вобласці, вызваленыя ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Тут усё падначалена задачы — хутчэй аднавіць работу прамысловых прадпрыемстваў і культурна-бытавых устаноў. Дзяржавай адпушчаны сродкі на першчарговыя работы па аднаўленню камунальнай гаспадаркі і аказанню дапамогі насельніцтву.

У Масальску пасля трохмесячнага перапынку пачаў работу радыёвузел. У горадзе ўжо дзейнічае тэлефонная сувязь. Пушчаны скураны і сушыльны заводы. Адкрыты бальніца, амбулаторыя, хлебапякарні.

У Кондраве пачаліся работы па аднаўленню папяровых фабрык. У Мяшчоўску пушчана электрастанцыя. У Сухінічскім раёне рамантуюцца дарогі. У Медынь, якая асабліва моцна пацярпела ад фашысцкіх бандытаў, завезена харчаванне, будаўнічыя матэрыялы.

У 96 калгасах Казельскага раёна прыступілі да засыпкі насення. Ва ўсіх сельсаветах Масальскага раёна праведзены сесіі, а ў калгасах—сходы, на якіх амбяркоўваліся пытанні аднаўлення гаспадаркі і падрыхтоўкі да сяўбы.

БРАЦКАЯ ДАПАМОГА

З ноты народнага камісара замежных спраў тав. Молатава члены калгаса імені Тэльмана (Кіраўская вобласць) даведаліся, што гітлераўскія бандыты разбурылі вёску Некрасіна Высокаўскага раёна Маскоўскай вобласці, цяпер вызваленую ад нямецкіх акупантаў.

Калгаснікі рашылі дапамагчы некрасінцам. Вылучылі для іх 10 цэнтнераў збожжа, трох цялят, двух авец, двух падсвінкаў. Акрамя таго, кожны калгасны двор дае вопратку і рэчы хатняга ўжытку.

Калгаснікі паслалі некрасінцам пісьмо, у якім пішуць:

«Нам стала вядома, што вы пацярпелі бяду ад нямецкіх катаў. Мы рашылі ўзяць шэфства над вашай вёскай, каб дапамагчы вам у аднаўленні гаспадаркі. Напішыце нам больш падрабязна, у чым вы маеце патрэбу. Пастараемся аказаць вам брацкую дапамогу.»

ФРЫЦАВЫ ТРАФЕІ

КАНДРАТ КРАПІВА

«На Маскву табе маршрут», —
Інфармуюць Фрыца,
Фрыц сказаў бадзёра: «Гут!
Можна пажывіцца».

Сала, масла, цукар, мёд
Гітлераўца вабяць:
Фрыц — плячысты на жывот
І мастак паграбіць,

Майстар арганізаваць
Вопратку, абутак,
А Маскву збіраўся ўзяць
Ён за двое сутак.

Роўнай стужкаю бяжыць
На Маскву дарога,
Па абочынах ляжыць
Мёртвых Фрыцаў многа.

Шар парожнай галавы
Фрыц схіляе ніжай:
Недалёка да Масквы,
А да смерці бліжай.

Ен штодзень чакаў бяды
І сядзеў у шчэлі,
А фашысцкія рады
Больш і больш радзелі.

Чалавек мо' дваццаць пяць
Засталося з роты...
Фрыц паспеў, аднак, прыдбаць
Ялавыя боты.

Фрыц зрабіў усё, што мог:
Пазаўчора рана
Сілай здзёр ён боты з ног
На сяле ў Івана.

Ціха крадзецца Іван
Да фашыста-ката,
У руцэ ў яго наган,
У другой граната;

Захапіў паветра — ўзмах...
Гром і бліскавіца...
І застыў на момант жах
У вачах у Фрыца.

Колаў стук сярод палёў,
Слуп рухомы дыму, —
Едзе Фрыц з вайны дамоў,
Едзе на радзіму.

Ён зрабіў усё, што мог:
Боты — тут, з сабою,
Не хапае толькі ног:
Ногі — пад Масквою.

ДАПАМОГА НАСЕЛЬНІЦТВУ ВЫЗВАЛЕНЫХ РАЁНАЎ

НАСЕННЕ ДЛЯ КАЛГАСАЎ.

У калгасах Кіргізіі ствараецца насенны фонд для калгаснікаў раёнаў, якія вызвалены Чырвонай Арміяй ад нямецка-фашысцкіх акупантаў. Члены калгаса «Чырвоны араты» сабралі ўжо 1300 пудоў насення, калгаснікі арцелі «Працоўны селянін» — 1000 пудоў.

У ФОНД ДАПАМОГІ

АЛМА-АТА. У калгасах Алмаацінскай вобласці ствараецца спецыяльны фонд дапамогі эвакуіраваным.

500 цэнтнераў хлеба, гэтулькі-ж бульбы і 12 тысяч рублёў грошай адлічыў у гэты фонд калгас імені Энгельса. У арцелі «1 мая» вызначана 5 тон хлеба, 10 тон бульбы, 8 тысяч рублёў грашыма.

ПА ІНІЦЫЯТЫВЕ ЖАНЧЫН-ПАТРЫЁТАК

У Савецкай Арменіі шырока разгарнулася дапамога насельніцтву гарадоў і сёл, вызваленых ад нямецкіх акупантаў. У многіх гарадах рэспублікі па ініцыятыве жанчын-патрыётак сабрана многа дзіцячай вопраткі, матрацаў, падушак, зімніх паліто.

ДЭЛЭГАЦЫЯ ПРАЦОЎНЫХ ВЫЗВАЛЕНЫХ РАЁНАЎ У КУЙБЫШЭВЕ

Дэлегацыя працоўных ад раёнаў Маскоўскай вобласці, вызваленых ад нямецкіх акупантаў, пабывала ў Куйбышэўскай вобласці. Дэлегаты выступалі на сходах рабочых, калгаснікаў. Яны расказалі аб зверствах фашыстаў, аб вялікай радасці, з якой насельніцтва сустрэла сваю слаўную Чырвоную Армію.

На ўсіх сходах, дзе пабывалі дэлегаты, прыняты рашэнні аказаць брацкую дапамогу насельніцтву вызваленых раёнаў. Рабочыя куйбышэўскіх, чапаеўскіх і кінельскіх прадпрыемстваў і соўгасаў адлічваюць аднадзённы заработак. Калгаснікі вызначылі дзесяткі цэнтнераў насення і пачалі збор цёплых рэчаў.

ЗБОР СРОДКАЎ І РЭЧАЎ

У калгасах Чкалаўскай вобласці пачаўся збор сродкаў і рэчаў для адпраўкі насельніцтву вызваленых ад немцаў раёнаў.

Калгасы Нікіцінскага сельсовета, Гаўрылаўскага раёна, сабралі ўжо каля 2 тысяч рублёў грашыма, многа пасуды, адзення і абутку.

Тэлеграмы з-за граніцы

Смутак і адчай насельніцтва гітлераўскай Германіі

Карэспандэнт адной амерыканскай радыёвяшчальнай кампаніі паведамляе аб далейшым пагоршанні маральнага стану насельніцтва Германіі ў сувязі з велізарнымі стратамі на савецка-германскім фронце. Карэспандэнт заяўляе, што ў Германіі няма амаль ніводнай сям'і, якая не страціла-б каго-небудзь на фронце. Германская прапаганда не можа ўтаіць велізарных страт арміі.

Тэрор гітлераўцаў лютуе з усё ўзрастаючай сілай. Канцэнтрацыйныя лагеры ў Германіі перапоўнены. У Берліне штодзённа адбываецца шмат самагубстваў. Харчовае становішча таксама пагаршаецца. Усё гэта нараджае сярод насельніцтва настрой смутку і ўзмацняе варожыя адносіны да гітлераўскіх гвалтаўнікоў.

Эпідэмія тыфу ў Германіі

Як паведамляе Бернскі карэспандэнт агенцтва Асошыэйтэд прэс, германскі «кіраўнік аховы здароўя»Конці заявіў, што ў Германіі зарэгістраваны сотні выпадкаў захворання сыпным тыфам. Эпідэмія сыпнога тыфу пачалася таксама ў акупіраванай Польшы.

Партызанская вайна ў Югаславіі

Югаслаўская партызанская армія мужна змагаецца з акупантамі. Знясіленыя германскія войскі адступаюць да Белграда і ў Банат. Нямецкі гарнізон у Сараеве асаджаны. Югаслаўскія партызаны акружылі атрады Недзіча ў Вічэградзе, Тузле, Біхачэ і другіх гарадах. Партызанскія атрады кантралююць камунікацыі і многія цэнтры ў Заходняй і цэнтральнай частках краіны. Італьянскія войскі адступаюць таксама, як і нямецкія.

У горадзе Войнічы югаслаўскія партызаны акружылі італьянскі гарнізон колькасцю ў 4 тысячы чалавек. Усе спробы акупантаў вырвацца з акружэння не мелі поспехаў. Партызаны знішчылі некалькі сот салдат і афіцэраў. 120 салдат, мабілізаваных немцамі ў Люксембургу, здаліся югаслаўскім патрыётам.

Япона-кітайская вайна

У паўночнай частцы правінцыі Дзянсі кітайскія войскі вядуць актыўныя дзеянні, атакуючы японскія гарнізоны. У цэнтральнай і паўночнай частках правінцыі Хубэй кітайскія войскі адбілі ўсе японскія атакі,

У паўночнай частцы правінцыі Хунань кітайскія войскі пачалі наступленне і занялі тры гарады.

Немцы грабяць Італію

Захопленыя англічанамі пісьмы да германскіх салдат у Паўночнай Афрыцы паказваюць, што гітлераўцы грабяць Італію таксама, як і Францыю. Вялікая частка пісем напоўнена скаргамі на недахоп харчавання і вопраткі ў Германіі.

У пісьмах раіцца адбіраць італьянскія тавары і адпраўляць іх у Германію. Адзін гамбургскі жыхар піша свайму брату: «Калі ты паедзеш у Італію, даставай там усё, што магчыма таму, што ў нас нічога нельга дастаць».

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

6832.